

Rauno Sirk
Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus
srvc-rkik-
postipoiss@kaitseinvesteeringud.ee

Teie 07.06.2018 nr 1-7/18/1771-2
Meie 12.06.2018 nr 12.2-1/3418-9

ETTEKIRJUTUS riigihangete seaduse rikkumise lõpetamiseks

Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht: 12. juuni 2018, Tallinn
Riigihanke viitenumber: 180426
Riigihanke nimetus: Väljakuulutamiseiga läbirääkimistega hankemenetlus „5,56 mm ja 7,62 mm automaattulirelvade hankimine“
Hankija: Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus, Järve 34A, Tallinn 11314, info@kaitseinvesteeringud.ee
Hankija seaduslik esindaja: Rauno Sirk, direktor
Riigihanke eest vastutav isik: Einart Kimm

RESOLUTSIOON

Rahandusministeerium teeb Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusele RHS § 208 lg 2 alusel järgmise ettekirjutuse:

- 1) Lõpetada väljakuulutamiseiga läbirääkimistega hankemenetlusega riigihankes nr 180426 „5,56 mm ja 7,62 mm automaattulirelvade hankimine“ RHS § 46 lg 2 ning RHS § 47 lg 1 rikkumine;
- 2) Ettekirjutus tuleb täita hiljemalt 21.06.2018;
- 3) Ettekirjutuse täitmisest tuleb teavitada Rahandusministeeriumit hiljemalt 22.06.2018.

VAIDLUSTAMISVIIDE

Käesoleva ettekirjutuse peale on võimalik esitada 30 päeva jooksul selle teatavaks tegemisest arvates kaebus halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras. Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust.

1. Asjaolud ja menetluse käik

- 1.1. 25.04.2018 edastas Patriot Ordnance Factory, Inc. (edaspidi ka POF) lepinguline esindaja Attela Advokaadibüroo OÜ advokaat Annika Soom (edaspidi järelevaivateate esitaja) Rahandusministeeriumile järelevaivateate Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse (edaspidi ka Hankija) väljakuulutamisega läbirääkimistega hankemenetluse nr 180426 „5.56 mm ja 7,62 mm automaattulirelvade hankimine“ (edaspidi ka Riigihange)¹ läbiviimise kontrollimiseks.
- 1.2. Tulenevalt RHS § 180 lg 1 p 6, § 203, § 205 lg 1 p 1, § 208 palub järelevaivateate esitaja Rahandusministeeriumil kontrollida Hankija tegevuse õiguspärasust ning teha Hankijale ettekirjutus Riigihanke kehtetuks tunnistamiseks, kuna Hankija on järelevaivateate esitaja hinnangul rikkunud RHS-is või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõudeid ja järelevaivateate esitaja hinnangul on ilmnunud asjaolud, mis ei võimalda Riigihanke menetlust jätkata.
- 1.3. Järelevaivateates on viidatud võimalikele õigusrikkumistele seoses eestikeelsete Riigihanke alusdokumentide puudumisega (järelevaivateate p 1), POF-i tootenäidiste vastuvõtmisest keeldumisega (järelevaivateate p 2) ja Hankija viivitusega sertifikaatide väljastamisel (järelevaivateate p 3).
- 1.4. Kaitse- ja julgeolekuvaldkonna väljakuulutamisega läbirääkimistega hankemenetlusega riigihanke nr 180426 „5.56 mm ja 7,62 mm automaattulirelvade hankimine“ hanketeade avaldati elektroonilises riigihangete registris (eRHR) 03.07.2017. Hanketeate osa II p 1.4 kohaselt sõlmitakse Riigihanke tulemusena raamleping ühe pakkujaga, kestusega 84 kuud.
- 1.5. Taotluste esitamise tähtaeg oli Riigihankes 15.08.2017 kl 12:00. Taotluse esitas 14 taotlejat. 06.10.2017 käskkirjaga nr 370H otsustas Hankija kõrvaldada Riigihankest ühe taotleja, tunnistada kvalifitseerimistingimustele vastavaks kaheksa taotlejat (sh kaks ühistaotlejat) ning tunnistada kvalifitseerimistingimustele mittevastavaks 4 taotlejat (sh kaks ühistaotlejat).
- 1.6. Riigihanke dokumendi „Procurement Documents“ p 1 kohaselt oli pakkumuste esitamise tähtpäev 30.01.2018 kl 12:00. Tähtaegselt esitasid pakkumuse neli pakkujat: Heckler & Koch GmbH, Lewis Machine & Tool Company, Patriot Ordnance Factory, Inc. ja SIG SAUER Inc, kellele Hankija tegi pakkumuste esitamise ettepaneku ning esitas eRHR-i kaudu 05.12.2017 ja 06.12.2017 Riigihanke hankedokumendid.
- 1.7. Pakkumuste esitamise tähtpäeval 30.01.2018 avas Hankija pakkumused, kuid pakkumuste avamise protokoll koostas Hankija alles 17.04.2018, s.o. peale pakkumuste vastavuse kontrollimist. Hankija ei edastanud pakkumuste avamise protokoll koopiit kõigile pakkujatele kolme tööpäeva jooksul pakkumuste avamisest arvates, milline nõue tuleneb RHS § 46 lg 3.
- 1.8. eRHR-ist nähtuvalt pidas Hankija (alates 09.02.2018) kõikide pakkujatega peale pakkumuste esitamist ja avamist infovahetust ning võimaldas pakkujatel kõrvaldada pakkumustes esinevaid erinevaid puudusi (pakkumusi täpsustada/ümber sõnastada ning esitada tagantjärele puuduolevaid dokumente ja andmeid). Sellekohast infovahetust pakkujatega on Hankija käsitlenud 23.03.2018 pakkumuste vastavaks tunnistamise

¹ Hankija alustas Riigihanget elektroonilises riigihangete registris (eRHR) hanketeate avaldamisega 03.07.2017, mistõttu kohaldub Riigihanke läbiviimisele kuni 31.08.2017 kehtinud RHS (RHS § 219 lg 1). Käesolevas dokumendis on viidatud kuni 31.08.2017 kehtinud RHS-ile (v.a. järelevaivemenetlust reguleerivad RHS-i sätted), kui ei ole märgitud teisiti.

protokollis nr 2-3/18/293. Puudused pakkumustes esinesid kõikidel pakkujatel. Kõikidel pakkujatel võimaldas Hankija puudusi kõrvaldada.

- 1.9.** Hankija korraldab Riigihanget väljakuulutamise läbirääkimistega hankemenetlusena RHS § 103⁵ alusel. Riigihanke läbirääkimiste ese on määratletud Riigihanke hankedokumentide („Procurement documents“) (edaspidi HD) p 3.1.2, 3.1.4, 3.1.5 ja 3.1.6, samuti teistes Riigihanke dokumentides (nt HD lisas 3).
- 1.10.** HD lisa 3 (Annex 3) p 2.1 on reguleeritud Riigihanke faasi 1 läbiviimine. HD lisa 3 p 2.1.1² kolmandas taandes on sätestatud, et kui nõutud dokumenti ei ole esitatud või see ei vasta Hankija poolt sätestatud nõuetele ning kui pakkuja keeldub esitatud teavet nõuetele vastavaks muutmast või ei esita nõuetele vastavat teavet, siis tunnistab Hankija pakkumuse mittevastavaks.
- 1.11.** Riigihanke HD lisa 1 (Annex 1 Amended in 21.12.2017) p 4.2.2³ kohaselt pidid pakkujad esitama Hankijale relvanäidised ja lisavarustuse, mis on loetletud HD lisa 1 p 4.2.1 ja 4.2.5 hiljemalt 15.03.2018.
- 1.12.** 23.03.2018 koostas Hankija pakkumuste vastavaks tunnistamise protokoll nr 2-3/18/293 „Väljakuulutamise läbirääkimistega hankemenetluse „5,56 mm ja 7,62 mm automaattulirelvade hankimine“ (viitenumber 180426) pakkumuste vastavaks tunnistamise protokoll“. eRHR-is on protokoll pealkirjastatud „1 faasi vastavaks tunnistamise/tagasilükkamise hankekomisjoni protokoll“.
- 1.13.** 23.03.2018 võttis Hankija vastu käskkirja nr 123H, mille p 1.1 kohaselt tunnistab RHS § 47 lõike 1 ja hankekomisjoni 23.03.2018 protokoll nr 2-3/18/293 alusel vastavaks Lewis Machine & Tool Company, Heckler & Koch GmbH ning SIG SAUER Inc. pakkumused. Käskkirja p 1.2 alusel lükkas Hankija tagasi RHS § 47 lõike 2 ja HD lisa 1 punkti 4.2.2 alusel Patriot Ordnance Factory, Inc. esitatud pakkumuse kuna pakkuja ei esitanud viidatud hankedokumendi punktis sätestatud tähtajaks tootenäidiseid. Tootenäidiste esitamise tähtaeg oli peale selle pikendamist 15.03.2018. Tootenäidiseid oli vaja pakkumuste sisulise vastavuse hindamiseks, mille käigus kontrollis hankija sisuliselt esitatud pakkumuste vastavust hankedokumentides sätestatud minimaalsetele nõuetele. Tootenäidiseid edastamata polnud hankijal võimalik pakkumuse sisulises vastavuses veenduda.
- 1.14.** 26.03.2018 alustas Hankija eRHR-ist nähtuvalt Riigihanke faasi 2, teavitades pakkujaid eRHR-i kaudu faasi 2 läbiviimist selgitavast esmasest teabepäevast.
- 1.15.** 25.04.2018 edastas Patriot Ordnance Factory, Inc. lepinguline esindaja Rahandusministeeriumile järelevaivate, milles taotles Riigihanke läbiviimise õiguspärasuse kontrollimist ning Riigihanke hankemenetluse kehtetuks tunnistamise ettekirjutuse tegemist Hankijale.
- 1.16.** 27.04.2018 kirjaga nr 12.2-1/3418-2 algatas Rahandusministeerium järelevaivemenetluse Riigihanke üle ning palus Hankijal esitada järelevaivate kohta omapoolsed selgitused ja vastuväited.
- 1.17.** Hankija esitas Rahandusministeeriumile selgitused ja vastuväited järelevaivate osundatud võimalike rikkumiste kohta 04.05.2018 kirjaga nr 2-8/18/1393-2, samuti edastas Hankija täiendavaid selgitusi ja dokumente järelevaivemenetluse kestel.

² HD lisa 3 p 2.1.1: „If the required documentation are not submitted or not corresponding to the Contracting Authority’s requirements and Tenderer refuses or fails to amend the information up to the required level the tender will be declared inadmissible and rejected from the procurement procedure“.

³ HD lisa 1 p 4.2.2: „The tenderer shall deliver the weapon and accessories samples listed in 4.2.1 and 4.2.5 no later than 15.03.2018.“

- 1.18.** 01.06.2018 kirjaga nr 12.2-1/3418-4 edastas Rahandusministeerium Hankijale ettekirjutuse tegemise kavatsuse RHS-i rikkumise lõpetamiseks. Rahandusministeerium edastas ettekirjutuse tegemise kavatsuse teadmiseks ja seisukohtade/vastuväidete esitamiseks ka pakkujatele: Heckler & Koch GmbH, Lewis Machine & Tool Company, SIG SAUER, Inc. ja Patriot Ordnance Factory, Inc.
- 1.19.** Rahandusministeeriumi ettekirjutuse kavatsusele esitasid nõutud tähtajaks 07.06.2018 omapoolsed seisukohad ja vastuväited Hankija (07.06.2018 kiri nr 1-7/18/1771-2), samuti pakkujad SIG SAUER, Inc., Lewis Machine & Tool Company ja Patriot Ordnance Factory, Inc.
- 1.20.** Olles tutvunud Hankija, SIG SAUER, Inc., Lewis Machine & Tool Company ning Patriot Ordnance Factory, Inc. poolt Rahandusministeeriumile edastatud seisukohtade ja vastuväidetega, leiab Rahandusministeerium, et käesoleval juhul esineb põhjendatud vajadus Hankijale ettekirjutuse tegemiseks RHS § 208 lg 2 alusel RHS § 46 lg 2 ning RHS § 47 lg 1 rikkumise lõpetamiseks Riigihanke.
- 1.21.** RHS § 208 lg 2 kohaselt on Rahandusministeeriumil õigus teha enne hankelepingu või raamlepingu sõlmimist kohustuslikke ettekirjutusi RHS-i ja selle alusel antud õigusaktide rikkumise lõpetamiseks, kui rikkumise lõpetamisel on riigihanget võimalik jätkata. Rahandusministeerium on järelevalvemenetluses tuvastanud RHS-i rikkumised, mille lõpetamisel on Hankijal võimalik Riigihanke menetlust jätkata.
- 1.22.** RHS § 208 lg 2 tulenevalt on Rahandusministeeriumi ettekirjutus RHS-i rikkumise lõpetamiseks diskretsiooniotsustus. Haldusmenetluse seaduse § 4 lg 1 ja 2 kohaselt on kaalutusõigus (diskretsioon) haldusorganile seadusega antud volitus kaaluda otsustuse tegemist või valida erinevate otsustuste vahel. Kaalutusõigust tuleb teostada kooskõlas volituse piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ja õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve.
- 1.23.** Alljärgnevalt esitab Rahandusministeerium kaalutlused RHS § 208 lg 2 alusel ettekirjutuse tegemise kohta.

2. Menetlusosaliste kokkuvõtlikud seisukohad ja vastuväited ettekirjutuse kavatsusele

2.1. Hankija seisukohad ja vastuväited

Hankija esitas 07.06.2018 kirjaga nr 1-7/18/1771-2 oma seisukohad ja vastuväited ettekirjutuse kavatsusele.

Kokkuvõtvalt on Hankija seisukohad alljärgnevad.

Hankija märkis, et möönab RHS § 46 lg 2 ja 3 rikkumist ning on valmis RHS § 46 lg 2 ja 3 rikkumise kõrvaldama Rahandusministeeriumi poolt kirjeldatud viisil.

Seoses POF-i tootenäidiste vastu võtmata jätmisega ja RHS § 47 lg 1 ja 2 rikkumise kahtlusega märkis Hankija, et pidas võimalikuks seda, et Patriot Ordnance Factory, Inc. tahtis üle anda mingit osa Riigihanke alusdokumentide lisas 1 punktis 5 loetletud valikuliselt lisavarustusse kuuluvatest esemetest. Hankija ei ole keeldunud kohustuslike relvanäidiste vastuvõtmisest. Hankija selgitas Patriot Ordnance Factory, Inc. esindajale, et ilma kohustuslike relvanäidisteta pole valikuliselt lisavarustus nimekirja kuuluvaid esemeid mõtet üle anda, kuna pakkuja osutuks sellisel juhul mittevastavaks riigihanke alusdokumendi punkti 4.14 kohaselt. Riigihanke alusdokumendi punkti 4.14 kohaselt oli pakkujal kohustus tähtaegselt üle anda relvanäidised. Patriot Ordnance Factory, Inc. ei ole

järelevamenetluse käigus kordagi väitnud, et ta soovis üle anda kohustuslikke relvanäidiseid ja vastupidist ei ole tuvastatud. Hankija hinnangul ei saanud asjaolu, et hankija keeldus ülaltoodud kaalutlustel valikulisse lisavarustuse nimekirja kuuluvate esemete vastuvõtmisest olukorras, kus pakkuja ei plaaninudki tähtaegselt kohustuslikke relvanäidiseid üle anda, mitte kuidagi moodi mõjutada hanke tulemusi. Rahandusministeeriumi hinnangul ei ole hankija kohelnud pakkujaid võrdselt, kuna ta on ühe pakkuja taotluse peale näidiste esitamise tähtaega pikendanud, aga teise oma mitte. Hankija juhib tähelepanu asjaolule, et esimene pakkuja esitas oma taotluse 07.12.2017 põhjendades seda USA-poolse bürokraatia ajamahukusega ja viitas, et tähtaja mittepikendamine annab konkurentsieelise pakkujatele, kelle asukohaks ei ole USA. Oluline on siinkohal märkida ka seda, et nii esimene taotleja, kui ka Patriot Ordnance Factory, Inc. on mõlemad USA ettevõtted. Seega bürokraatia, mida pakkumuse esitanud USA ettevõtte peavad läbima, on sama ajamahukas. Hankija ei nõustu Rahandusministeeriumi seisukohaga, et pakkujate võrdse kohtlemise tagamiseks peab olukorras, kus ühe pakkuja taotlusel on näidiste esitamise tähtaega pikendatud, seda tegema ka kõigi järgnevate puhul. Selliselt võib hankemenetluse läbiviimine venida aastate pikkuseks ja osutada võimatuks. Vastupidiselt Rahandusministeeriumile leiab hankija, et tuvastamist on leidnud asjaolu, et Patriot Ordnance Factory, Inc. ei ole kohustuslikke relvanäidiseid üle andnud ega kavatsenudki seda teha vastavalt tema enda poolt 15.03.2018 antud kinnitusele. Hankija ei saa kehtetuks tunnistada otsuste käskkirja punkti 1.2 kuna sisuliselt väidaks ta sellises olukorras seda, et Patriot Ordnance Factory, Inc. tahtis 15.03.2018 üle anda relvanäidiseid, mida ta aga ei teinud ja saanudki teha.

2.2. Pakkuja Sig Sauer Inc. seisukohad ja vastuväited

Pakkuja Sig Sauer Inc. ei nõustu Rahandusministeeriumi 01.06.2018 kirja nr 12.2-1/3418-4 (ettekirjutuse kavatsus) resolutsiooni p 1, 2 ja 5 sisalduva nõudega anda Patriot Ordnance Factory Inc.'ile täiendav võimalus tootenäidiste esitamiseks. Ettekirjutus oleks kokkuvõtlikult Sig Sauer Inc. hinnangul õigusvastane järgnevatel põhjendustel.

Esiteks, POF-il ei oleks olnud võimalik 15.03.2018 nõutud näidistooteid üle anda, kuna ta polnud saanud neid legaalselt veel Eestisse toimetada. Rahandusministeerium on jätnud tähelepanuta, et näidistooted on antud juhul automaattulirelvad, mis on tsiviilkäibes keelatud. POF möönis ka ise kirjalikult ja ka järelevaetates, et toote tähtaegselt kohale toimetamine osutus võimatuks. Teiseks, isegi kui tähtaeg olnuks läbiräägitav, siis POF esitas näidistootete esitamise tähtaja pikendamise taotluse ilmselgelt hilinenult. Hankija oli juba kõigile pakkujatele võrdselt tähtaega pikendanud, arvestades USA tootjatel olevaid täiendavaid kohustusi. Kui teised kaks USA pakkujat esitasid näidistooted tähtaegselt, esitas POF alles tähtaja viimasel päeval selle pikendamise taotluse. Kolmandaks, olukorras, kus POF ainsa pakkujana ei esitanud tähtaegselt näidistootet ega enne seda nõutud informatsiooni ja esitas tähtaja pikendamise taotluse tähtaja viimasel päeval oma hoolsuskohustust ilmselgelt rikkudes, põhjustaks hoopis POF-ile näidistootete esitamiseks eraldi uue tähtaja andmine teiste pakkujate ebavõrdse kohtlemise. Tegemist oleks POF-ile oma pakkumuse sisuliseks ja oluliseks muutmiseks tagantjärele võimaluse loomisega, mis on kohtupraktikas lubamatu. Tähtaja pikendamine oleks ilmselge POF-i ebavõrdne eeliskohtlemine juba seetõttu, et teised pakkujad saanuks sellest teada alles pärast kohaletoimetamist 15.03.2018 õhtul ehk tähtaja viimasel päeval. Seega avaldaja ja teiste pakkujate olulised lisakulud tarnetähtaja täpseks ja kiireks järgimiseks muutuks hoopis kahjuks. Antud juhul ei ole vaidlus selle üle, kas sellise lisavarustuse POF esitas või mitte, vaid POF jättis esitamata näidistootete enda HD lisa 1 p 4.2.1 mõttes ehk Hankijal ei ole kuidagi võimalik tema pakkumust õiguspäraselt tagasi

lukkamata jätta, olenemata lisavarustusest. Rahandusministeerium on jätnud tähelepanuta, et POF on ise 15.03.2018 kell 23.49 kinnitanud, et ei saanud relvanäidiseid 15.03.2018 tehnilistel põhjustel kohale tuua ega üle anda. POF ei viidanud, et soovis üle anda relvanäidiseid ning Hankija keeldus relvanäidiste vastuvõtmisest. Seejuures 15.03.2018 päeval kell 13.05 on POF taotlenud tähtaja pikendamist kuu aega ehk kuni 15.04.2018 põhjendusel, et „tehnilistel ettenägematutel asjaoludel pole võimalik näidiseid kohale toimetada, ega ka üle anda“. Seega on ilmselge, et tooted, mida üle anda prooviti, ei olnud ega saanudki olla relvanäidised. Hankija otsus keelduda protseduurireegleid mittejärgivast üleandmisest on ainuvõimalik käitumine. Puutuvalt Rahandusministeeriumi väitesse, justkui Hankija pidanuks ikkagi nn „näidistoote“ (ehk siis midagi, mis polnud HD lisa 1 p 4.2.1 mõttes näidistooteks) vastu võtma POF-i kaebeõiguse tagamiseks, on väär. Hankija tegi POF-i pakkumuse tagasilükkamise otsuse 23.03.2018 käskirja nr 123H p 1.2 alusel põhjusel, et näidistoodet oli tähtaegselt esitamata. POF saanuks seda otsust vaidlustada, kui leidnuks, et see on õigusvastane. POF seda võimalust aga ei kasutanud. Rahandusministeerium järeldeb HD punktist 3.1.6 vääralt, justkui HD lisa 1 ptk 4 tingimuste läbirääkimise võimalus tähendab, et POF-i tähtaja pikendamise taotlus tuli rahuldada võrdse kohtlemise huvides. Sig Sauer Inc. taotles HD lisa 1 p 4.2.2 tähtaja pikendamist juba 07.12.2017 ehk ligi 2 kuud enne esialgset tähtaega (31.01.2018). Sig Sauer Inc. juhib sellega seoses tähelepanu kahele asjaolule. Esiteks, Hankija rahuldab Sig Sauer Inc. taotluse vaid osaliselt, pikendades tähtaega Sig Sauer Inc. taotletud 30.03.2018 asemel kuni 15.03.2018. Teiseks, tähtaega pikendati kuni 15.03.2018 kõigile pakkujatele ehk tegemist oli kõigi pakkujate, sh POF-i võrdse kohtlemisega. Kolmandaks, avaldaja tähtaja pikendamise taotlus oligi seotud lisakohustustega USA-st tarnimisel. Kaks USAst pärit pakkujat, sh Sig Sauer Inc. esitasid näidistoodet tähtaegselt ehk ka POF-il oli realselt võimalik vajalikud protsessid piisava kiirusega läbida (sh oli Hankija väljastanud kauba väljaveoks USA-st vajalikud dokumendid). Tegemist oli ilmselgelt POF-i enda poolse hoolsuskohustuse rikkumisega ja väide, justkui tema tähtaja pikendamise taotluse rahuldamata jätmine on ebavõrdne kohtlemine, on ilmselgelt vale. Selliste toodete puhul on pakkuja kohustus järgida kõiki protseduurireegleid, mis võimaldaks õigeaegse tarne. POF neid reegleid, sh HD lisa 1 p 4.2.8 regulatsiooni, ei järginud. POF taotles 15.03.2018 tähtaja pikendamist alles samal päeval kell 13.05, ehkki tarneraskused pidid ilmnema nädalaid varem, sh HD lisa 1 p 4.2.8 tähtaegade järgimise võimatus ehk POF pidi teadma, et tähtaegselt ei õnnestu saada isegi eriluba Eestisse sisseveoks (vt eespool). Hankija tuletas tähtaja saabumist pakkujatele ka meelde. POF ei saanud eeldada, et temaga asutakse läbirääkimistesse sama päeva ehk ühtlasi tähtaja viimase päeva õhtul tähtaja pikendamise üle. Hankija esitas oma vastuse juba 16.03.2018, põhjendades tähtaja pikendamata jätmist. POF ei saanud isegi taotluse hilinenud esitamist kõrvale jättes eeldada, et tähtaega pikendatakse. „Läbirääkimiste“ mõte ei ole erinevalt Rahandusministeeriumi käsitlest kõigi pakkujate nõudmistega arvestada. Vastasel juhul võiks hankemenetlus lõpmatuks pikeneda. Rahandusministeeriumi ettekirjutus POF-ile näidistoodet tarneks tagantjärele lisaja andmiseks viiks pakkujate ebavõrdse kohtlemiseni. Kõigil pakkujatel oli kooskõlas RHS v.r § 3 p 3 ja muudest asjakohastest sätetest tulenevalt võrdne võimalus näidistoodet esitada ning piisavalt varakult nende esitamise tähtaja pikendamist taotleda. Olukorras, kus POF ainsa pakkujana ei esitanud tähtaegselt näidistoodet ega enne seda HD lisa 1 p 4.2.8 nõutud informatsiooni, esitas tähtaja pikendamise taotluse tähtaja viimasel päeval oma hoolsuskohustust ilmselgelt rikkudes, põhjustaks POF-ile näidistoodet esitamiseks eraldi uue tähtaja andmine hoopis teiste pakkujate ebavõrdse kohtlemise. Tähtaja pikendamine olnuks ilmselge pakkujate ebavõrdne kohtlemine juba seetõttu, et teised pakkujad saanuks sellest teada alles pärast kohaletoimetamist 15.03.2018 õhtul ehk tähtaja viimasel päeval. Kui teised pakkujad, sh avaldaja, oleks teadnud pikemast tarnetähtajast, võimaldanuks see ka neil oma tarneaga

muuta ja seega ka potentsiaalselt oma ressursse kokku hoida. Lühema tarneaja tõttu pidid avaldaja töötajad tegema ületunde, täiendavaid reise ning tegema lisakulusid kolmandatelt isikutelt osade näidistoodete komponentide kiireloomuliseks soetamiseks. Lisaks suurenesid kulud logistikale. On ilmselge, et lühem tarnetahtaeg on pakkujale alati riskantsem ja kulukam. Juhul, kui POF ennistatakse kunstlikult hankemenetlusse, oleks need kulud kantud põhjusest ja käsitletavate hoopis kahjuna.

2.3. Pakkujate Lewis Machine & Tool Company seisukohad ja vastuväited

Pakkujate Lewis Machine & Tool Company leiab, et ettekirjutuse tegemine Hankijale tootenäidiste esitamise tähtsaja pikendamiseks ja POF-ilt tootenäidiste vastuvõtmiseks ei ole põhjendatud järgnevatel põhjendustel.

Lewis Machine & Tool Company on seisukohal, et Patriot Ordnance Factory, Inc. volitamata esindaja poolt 15.03.2018 Hankija laos vääravas üleandmisel ei saanud olla tegemist hankedokumentides nõutud tootenäidiste üleandmisega, seega loobus Hankija õigustatult esemete vastuvõtmisest. Asjaolule, et 15.03.2018 väidetavalt Patriot Ordnance Factory, Inc. üleantavad esemed ei olnud hanketingimustele vastavad tootenäidised, viitab otseselt ka Patriot Ordnance Factory, Inc. 15.03.2018 taotlusele lisatud selgitus ekspordi litsentsi saamata jätmise kohta. Viidatud taotlus oli saadetud Hankijale vahetult enne näidiste tarnimise tähtsaja lõppemist. Patriot Ordnance Factory, Inc. kirjast on selge, et 15.03.2018 seisuga puudus neil relvade ekspordilitsents ilma milleta relvade eksport Eestisse ei ole võimalik, seega on selge, et 15.03.2018 üleandmisel ei olnud tegemist Patriot Ordnance Factory, Inc. tootenäidistega. Lewis Machine & Tool Company ei nõustu Rahandusministeeriumi seisukohaga, et näidiste tarnimise tähtsaja puhul oli tegemist läbiräägitava tingimusega. Kui Hankija oleks Patriot Ordnance Factory, Inc. 15.03.2018 öösel laekunud taotluse alusel tähtaega alusetult edasi lükanud, siis oleks tegemist teiste pakkujate, kes õigeaegselt näidisrelvad tarnisid, õiguste riivamisega põhjusel, et Patriot Ordnance Factory, Inc.-le oleksid antud soodsamad võimalused oma tootenäidiste tarnimiseks. Hankija hindas Patriot Ordnance Factory, Inc. pakkumuse mittevastavaks tootenäidiste edastamata jätmise tõttu, mille kohta tegi Hankija ka vastava otsuse 23.03.2018 käskkirjaga nr 123H. Viidatud otsus oli edastatud kõikidele pakkujatele. Käesoleval juhul on selge, et Hankija tegevusega ja otsusega mittenõustumisel oli Patriot Ordnance Factory, Inc.'l õigus esitada vaidlustus [*Riigihangete Vaidlustuskomisjonile*] 10 päeva jooksul alates 16.03.2018, mil Hankija teatas, et tähtaega ei pikenda. Samuti oli Patriot Ordnance Factory, Inc.'l õigus esitada vaidlustus ka 23.03.2018 Hankija otsuse peale hiljemalt 2.04.2018. Selle asemel aga esitas Patriot Ordnance Factory, Inc. 25.04.2018 (ehk kuu aja pärast Hankija vastavat otsust) Rahandusministeeriumile järelevalveteate. Lewis Machine & Tool Company leiab, et järelevalveteade oli esitatud pahauskselt olukorras, kus Hankija toimingute ja tehtud otsuste vaidlustamise tähtaeg oli ammu möödas. Lisaks järelevalvemenetluse korral ei pea Patriot Ordnance Factory, Inc. tasuma arvestatavat riigilõivu ja vaidlustuse kaotamise korral vastaspoole esindajate kulusid ehk käesoleval hetkel on valitud majanduslikult soodsam „juriidiline“ lahendus. Antud juhul on selge, et järelevalvemenetlus Patriot Ordnance Factory, Inc.'lt tootenäidiste ja Patriot Ordnance Factory, Inc. pakkumuse mittevastavaks tunnistamise osas on lubamatu RHS § 206 lg 1 p 1 alusel ning järelevalvemenetlus kuulub lõpetamisele ettekirjutust tegemata. Hankija loobus õigustatult tundmatute esemete vastuvõtmisest ning puudub alus teha ettekirjutust, millega kohustada Hankijat pikendama näidiste esitamise tähtaega ning võtma vastu Patriot Ordnance Factory, Inc.'lt tootenäidised, neid hindama ja teha Patriot Ordnance Factory, Inc. pakkumuse vastavuse kohta uus otsus. Ettekirjutuse tegemine Hankijale tootenäidiste Patriot

Ordnance Factory, Inc.'lt vastuvõtmiseks ja uue otsuse tegemiseks ei ole põhjendatud ning järelevalvemenetlus on selles osas lubamatu. Lewis Machine & Tool Company palub Rahandusministeeriumil kontrollida järelevalvemenetluse läbiviimise lubatavust ka teiste Rahandusministeeriumi kirjas toodud küsimuste osas ning kaaluda nende kohta ettekirjutuse tegemise otstarbekust, kuna nagu ka Rahandusministeerium oma kirjas mainib, ei ole väidetav puudulik dokumentide vormistamine sellise iseloomuga, mis nõuab hanke kehtetuks tunnistamist. Lisaks ei ole Hankija vormistatud dokumendid pakkujate õigusi riivanud ja dokumentide korrigeerimine ei muuda Hankija otsuste sisu.

2.4. Pakkuja Patriot Ordnance Factory, Inc. seisukohad, vastuväited ja täiendavad selgitused

Patriot Ordnance Factory, Inc. leiab, et Riigihankes ettekirjutuse tegemine RHS-i rikkumise lõpetamiseks ei ole põhjendatud ning taotleb Rahandusministeeriumilt Hankijale ettekirjutuse tegemist Riigihanke kehtetuks tunnistamiseks RHS § 208 lg 1 alusel järgmistel põhjendustel.

Patriot Ordnance Factory, Inc. rõhutab vajadust tunnistada Riigihange RHS § 208 lg 1 alusel kehtetuks. Ettekirjutuse tegemise kavatsuses ei ole võetud seisukohta 25.04.2018 taotluse punkti 1 osas. Patriot Ordnance Factory, Inc. on jätkuvalt seisukohal, et Hankija on rikkunud keeleseadust ning RHS-i. Leiame, et Hankijal oli kohustus avaldada ja edastada Riigihanke raames eestikeelne informatsioon ja dokumendid. Kui Hankija soovis, oleks lisaks eestikeelsetele dokumentidele ja informatsioonile võinud avaldada ka ingliskeelsed dokumendid ja informatsiooni, kuid ainuüksi ingliskeelsete dokumentide avaldamine on vastuolus seadusega. Hankija poolt avaldatud dokumentide ja informatsiooni tõlkimine, analüüs, küsimuste esitamine ning saadud vastuste tõlkimine ja analüüs võtsid märkimisväärselt aega, mis aga omakorda tekitas olukorra, kus kvalifikatsioonidokumentide ja pakkumuste esitamise tähtjad ei vastanud mõistlikkuse ja otstarbekuse põhimõtetele. Eelnevast tulenevalt palume Teil võtta seisukoht Hankijapoolse inglise keele kasutamise õiguspärasuse osas. Nõustume Teie järeldusega, et Hankija ei edastanud pakkumuste avamise protokoll (mis tuleb koostada koheselt pärast pakkumuste faktilist avamist) koopiat pakkujatele kolme tööpäeva jooksul, eirates sellega RHS § 46 lg 3 nõudeid ning kui võrd kolm tööpäeva arvates pakkumuste avamisest (30.01.2018) on käesolevaks hetkeks pöördumatult möödunud, ei ole RHS § 46 lg 3 rikkumist käesoleval hetkel enam võimalik lõpetada. Protokoll koopia esitamine alles 17.04.2018 põhjustas pakkujates järgnevate hankemenetluse toimingute osas teadmatuse, mis pärssis oluliselt pakkumuste ettevalmistamist ettenähtud kuupäevaks. Patriot Ordnance Factory, Inc. ei nõustu järeldusega, mille kohaselt on Hankijal võimalik lõpetada RHS § 46 lg 2 rikkumine, kui Hankija kontrollib uuesti ja seekord läbipaistvalt ja kontrollitavalt 30.01.2018 esitatud pakkumuste vastavust HD p-s 4 sätestatud pakkumuse struktuurile ja dokumentide lootelule. Segadus, mis pärssis õigeaegselt näidiste esitamist, oli tingitud mitmetest asjaoludest. Kõige olulisem neist oli aga asjaolu, et Hankija esitas pakkujatele teavituse relvanäidiste transpordi korraldamise küsimuses alles 1.03.2018. Tegemist oli ilmselgelt liiga hilise teavitusega, millest tingituna ei olnud pakkujatel võimalik esitada relvanäidiseid õigeaegselt. Teatavasti tuli Riigihanke alusel esitada nii-öelda eritellimusena toodetud ja komplekteeritud relvanäidised ning muud vajaliku tootenäidised. See on aga aeganõudev protsess, mida omakorda pikendas Hankijapoolne ebamäärasus, vajalike dokumentide esitamisega viivitamine, informatsiooni ja selgituste esitamine ebamõistliku viivitusega. Kokkuvõttes oleme jätkuvalt seisukohal, et Riigihanke raames on järjepidevalt toime pandud mitmeid olulisi seaduserikkumisi, mistõttu ei ole võimalik Riigihanget jätkata ning selle raames

tegemata jäetud toiminguid uuesti teha või tähtaegu ennistada. Juhul, kui Rahandusministeerium võimaldaks Hankijal kõnealust Riigihanget RHS § 208 lg 1 alusel jätkata, puudub kindlus, et Hankija ei kasuta Patriot Ordnance Factory, Inc. suhtes konkurentsi- või muid piiranguid, mis kahjustaksid Patriot Ordnance Factory, Inc. võimalust osaleda Riigihankes samaväärselt ja võrdselt teiste pakkujatega, kelle pakkumused on juba varasemalt vastu võetud. Samuti esineb oht, et Hankija võib kohaldada tähtaegu, mis ei ole reaalsed ja täidetavad, eesmärgiga tõrjuda Patriot Ordnance Factory, Inc. Riigihankelt kõrvale. Sellisel juhul ei saavutaks Teiepoolne ettekirjutus RHS-s sätestatud eesmärki. Tuginedes eeltoodule, taotleb Patriot Ordnance Factory, Inc. jätkuvalt Hankijale Riigihanke RHS § 208 lg 1 alusel kehtetuks tunnistamiseks ettekirjutuse tegemist ning uue ja seadusega kooskõlas oleva riigihanke läbiviimist. Täiendavalt selgitas Patriot Ordnance Factory, Inc. 08.06.2018 Rahandusministeeriumile, et Patriot Ordnance Factory, Inc. soovis Hankijale 15.03.2018 üle anda Riigihanke hankedokumentides nimetatud relvanäidiseid ja lisavarustust puudutava detailse informatsiooni (kataloogid, kirjeldus, pildid jm.), mis olid esitamisel koos vajaliku lisavarustusega (varustuse osa, mis ei nõudnud vastavaid riiklikke sisse- ja väljaveolube). Nimetatud materjali ja näidiste baasil oleks Hankijal olnud võimalik adekvaatselt hinnata relvade ja lisavarustuse vastavust etteantud tehnilistele tingimustele. Märtsikuu lõpus toimunud relvade testimise ajaks oleksid soovitud relvanäidised ka Hankijani jõudnud, kui vaid Hankija oleks näidiste ja varustuse esitamise pikendamistaotlusele positiivselt vastanud.

3. Rahandusministeeriumi põhjendused

- 3.1.** Olles põhjalikult tutvunud Riigihanke alus- ja menetluskirjudega ning menetlusosaliste poolt ettekirjutuse kavatsusele (Rahandusministeeriumi 01.06.2018 kiri nr 12.2-1/3418-4) esitatud seisukohtade ja vastuväidetega ning hinnates kõiki tuvastatud asjaolusid kogumis ja nende vastastikusel seoses, leiab Rahandusministeerium, et Hankijale ettekirjutuse tegemine seonduvalt tootenäidiste esitamise tähtaja pikendamisega, võimaldamaks POF-il esitada Riigihankes tootenäidised tagantjärele, ei ole siiski põhjendatud ega õiguspärane alljärgnevatel põhjendustel.
- 3.2.** POF-i hinnangul on Hankija rikkunud Riigihanke korraldamisel keelenõudeid, kuna Hankija koostas Riigihanke alusdokumendid inglise keeles. Märgime, et RHS ei reguleeri, millises keeles tuleb hankijal riigihanke alusdokumendid koostada. Arvestades, et Rahandusministeerium teostab RHS § 203 lg 1 alusel järelevalvet üksnes RHS-i ja selle alusel kehtestatud õigusaktide täitmise üle ning RHS-is ei sätesta keelenõuded riigihanke alusdokumentidele, ei ole Rahandusministeeriumil võimalik tuvastada seaduserikkumisi seoses ingliskeelsete alusdokumentide koostamisega Riigihankes.
- 3.3.** Vaatamata asjaolule, et tootenäidiste esitamise tähtaeg saab Rahandusministeeriumi hinnangul olla iseenesest läbirääkimiste esemeks tulenevalt HD p 3.1.6, HD lisa 1 p 4 ja p 4.1, nõustub Rahandusministeerium teiste asjaomaste pakkujatega selles, et POF taotles tootenäidiste esitamise tähtaja pikendamist ebamõistlikult ja põhjendamatult hilja, alles tootenäidiste esitamise tähtpäeval 15.03.2018, kuigi tootenäidiste tarneprobleemidest pidi POF olema teadlik varem. Tähtaja pikendamise taotluse nn viimasel hetkel esitamise tõttu ei saanud POF-il tekkida ka õigustatud ootust tähtaja pikendamise/läbirääkimiste pidamise osas. Võrdse kohtlemise põhimõttest tulenevalt tuleb hankijal kohelda sarnases olukorras olevaid isikuid ühetaoliselt. Arvestades, et Sig Sauer Inc. taotles (7.12.2017) tootenäidiste

tähtaja pikendamist olulise ajavaruga enne esialgse tähtaja saabumist (30.01.2018), kuid POF-i esitas tähtaja pikendamise taotluse Hankijale tähtaja saabumise päeval (15.03.2018), ei ole põhjendatud antud olukordade käsitlemine sarnaste olukordadena. Ühel juhul järgis pakkuja (Sig Sauer Inc.) pakkujalt mõistlikult eeldatavat hoolsuskohustust ja esitas taotluse võimalikult varakult (ennetades võimalikke tarneprobleeme nõutud tähtajaks), teisel juhul pakkuja (POF) temalt mõistlikult eeldatavat hoolsuskohustust ei järginud, kuna esitas taotluse alles tähtaja saabumise tähtpäeval (kuigi pidi olema tootenäidiste tarneprobleemidest teadlik juba varem). Seetõttu ei ole alust käsitleda antud situatsioone ühetaolisena ja POF-i taotluse rahuldamata jätmist pakkujate võrdse kohtlemise põhimõtte (RHS § 3 p 3) eiramisena.

- 3.4.** Järelevalvemenetluses leidis tuvastamist, et Hankija ei soovinud Hankijale 15.03.2018 üle anda HD lisa 1 p 4.2.1 nimetatud relvanäidised, vaid soovis üle anda relvanäidiseid ja lisavarustust puudutava detailse informatsiooni koos vajaliku lisavarustusega (varustuse osa, mis ei nõudnud vastavaid riiklikke sisse- ja väljaveolube). Arvestades, et POF ei soovinud Hankijale 15.03.2018 üle anda kohustuslikke tootenäidiseid, mis on loetletud HD lisa 1 p 4.2.1, 4.2.4 ja 4.2.5, leiab Rahandusministeerium, et Hankija 23.03.2018 käskkirja nr 123H p 1.2 (mille alusel lükkas Hankija RHS § 47 lg 2 ja HD lisa 1 p 4.2.2 alusel tagasi POF-i pakkumuse tootenäidiste esitamata jätmise tõttu) kehtetuks tunnistamine ei ole vajalik ega põhjendatud. Kuna POF ei soovinudki Hankijale 15.03.2018 üle anda kohustuslikke relvanäidiseid, oleks POF-i pakkumus ka juhul, kui Hankija oleks POF-i tootenäidised 15.03.2018 vastu võtnud, osutunud pakkumuste vastavuse kontrollimisel HD p 4.14 ja HD lisa 1 p 4.2 alusel mittevastavaks. Seetõttu ei saa POF-i tootenäidiste vastuvõtmata jätmise avaldada mõju Riigihanke menetlusele ega selle tulemusele.
- 3.5.** Järelevalvemenetluses leidis tuvastamist, et Hankija avas Riigihankes pakkumuste esitamise tähtpäeval 30.01.2018 kõik esitatud pakkumused, kuid ei koostanud pakkumuste avamisel pakkumuste avamise protokollilt lähtudes RHS § 46 lg 2 ega edastanud kõikidele pakkujatele tulenevalt RHS § 46 lg 3 kolme tööpäeva jooksul pakkumuste avamise protokollilt koopiat. Hankijal ei olnudki võimalik protokollilt koopiat pakkujatele avamise alustamisest arvates kolme tööpäeva jooksul edastada, kuna Hankija koostas eRHR-ist nähtuvalt pakkumuste avamise protokollilt alles 17.04.2018 (st peale pakkumuste vastavuse kontrollimist ja sellekohase otsuse vastuvõtmist). Kaitse- ja julgeolekuvaldkonna (KJOV) riigihangete korraldamisel kohaldab hankija RHS 2. peatükis „Hankemenetlus“ sätestatud, kui RHS 5¹ peatükis „Hankemenetlus kaitse- ja julgeolekuvaldkonna riigihangetes“ ei ole sätestatud teisiti (RHS § 103¹). Kuna pakkumuste avamise erisusi võrreldes RHS-i 2. peatükis sätestatuga ei ole RHS-i 5¹ peatükis sätestatud, tuleb pakkumuste avamisele KJOV riigihangete korraldamisel kohaldada RHS-i 2. peatükis sätestatud. Pakkumuste avamist reguleerib RHS 2. peatükis § 46. RHS § 46 lg 1 kohaselt avab hankija pakkumused hanketeates, hankedokumentides või pakkumuse esitamise ettepanekus näidatud ajal ja kohas. RHS § 46 lg 2 kohaselt kontrollib hankija pakkumuste avamisel esitatud pakkumuste vastavust hankedokumentides näidatud pakkumuste struktuurile ja dokumentide loetelule ning koostab pakkumuste avamise protokollilt, kuhu kantakse pakkujate nimed, registrikoodid ja esitatud pakkumuste maksumused, sh pakkumuste osamaksumused, kui neid arvestatakse pakkumuste hindamisel, ning muude pakkumuste hindamise kriteeriumidele vastavate pakkumuste iseloomustavate numbriliste näitajate väärtused. Protokollilt märgitakse ka, millised esitatud pakkumused ei vastanud avamisel kontrollitud

asjaolude alusel hankedokumentides või pakkumuse esitamise ettepanekus sätestatule ning mittevastavuse põhjused. RHS § 46 lg 3 kohaselt esitab hankija pakkumuste avamise protokoll koopia kõigile pakkujatele kolme tööpäeva jooksul pakkumuste avamisest arvates. Riigihankes 17.04.2018 koostatud pakkumuste avamise protokollist ei nähtu, et Hankija oleks kontrollinud Riigihankes esitatud pakkumuste vastavust Riigihanke HD p 4 sätestatud pakkumuse struktuurile ja dokumentide loetelule, millega on Hankija eiranud RHS § 46 lg 2 nõudeid. Riigihanke HD p 4 on esitatud pakkumuse struktuur ja nõutud dokumentide loetelu alap 4.1 – 4.14. Hankija ei edastanud pakkumuste avamise protokoll (mis tuleb koostada võimalikult koheselt peale pakkumuste faktilist avamist) koopiat pakkujatele kolme tööpäeva jooksul, millega eiras Hankija RHS § 46 lg 3 nõudeid. Hankija on 17.04.2018 koostatud protokollis märkinud pakkujate nimed, registrikoodid ja pakkumuste maksumused, kuid protokollis jaotusest „Pakkumuse dokumendid“ ei nähtu ühegi pakkuja osas, kas pakkuja on esitanud HD p 4 alap 4.1 – 4.14 nõutud dokumendid ja andmed. Pakkumuste avamise protokollis puudub täielikult kontrolljälg selle kohta, kas Hankija on kontrollinud pakkujate poolt HD p 4 alap 4.1 – 4.14 loetletud dokumentide esitamist. HD p 5 alap 5.1.1 kohaselt kontrollib Hankija pakkumuse dokumentatsiooni vastavalt HD p 4 ja HD lisa 3 p 2.1.1, mis viitab omakorda HD p 4. Arvestades, et Riigihankes on tegemist taotluste ja pakkumuste elektroonilise menetlusega, mistõttu on riigihangete registrist tuvastatav, millised andmed ja dokumendid esitasid pakkujad pakkumuste esitamise tähtpäevaks, ei ole nõuetekohase pakkumuste avamise protokollis õigeaegne edastamata jätmine nii kaalukas rikkumine, mis peab kaasa tooma hankemenetluse kehtetuks tunnistamiseks ettekirjutuse tegemise. Rahandusministeerium on seisukohal, et Hankijal on võimalik lõpetada RHS § 46 lg 2 rikkumine, kui Hankija kontrollib uuesti, seekord läbipaistvalt ja kontrollitavalt 30.01.2018 esitatud pakkumuste vastavust HD p 4 sätestatud pakkumuse struktuurile ja dokumentide loetelule. Hankijal tuleb edastada nõuetekohane pakkumuste avamise protokoll koopia kõikidele pakkujatele tagantjärele viivitamata, kuid mitte hiljem kui kolme tööpäeva jooksul. Hankija sätestas pakkumuse struktuuri ja dokumentide loetelu kontrollimise kohustuse HD lisa 3 punktis 2.1.1⁴, mille kohaselt kontrollib Hankija pakkumuses esitatud dokumentide vastavust „Procurement Documents“ (HD) punkti 4 („Requirements for the tender to be submitted“) alusel. HD p 4 on esitatud nõutud dokumentide loetelu alap 4.1 – 4.14, mis hõlmab HD lisa 2 ette nähtud vormide I – V esitamist, erinevate ettepanekute (*proposal*) esitamist ning p 4.14 kohaselt relvanäidiste esitamist vastavalt HD lisa 1 p 4.2.

- 3.6. Järelevalvemenetluses leidis tuvastamist, et 23.03.2018 protokollist nr 2-3/18/293 ei nähtu, et Hankija oleks kontrollinud pakkumuste vastavust HD p 5.1 (Faas 1) alap 5.1.1 – 5.1.4 alusel Riigihanke tingimustele ning et kontrolli tulemusena on leidnud tuvastamist, kas pakkumused vastavad HD p 5.1 (Faas 1) alap 5.1.1 – 5.1.4 alusel Riigihanke tingimustele.
- 3.7. 23.03.2018 protokoll nr 2-3/18/293 p 6 on käsitletud Lewis Machine & Tool Company, Heckler & Koch GmbH ja SIG SAUER Inc. esitatud relvanäidiste

⁴ HD lisa 3 p 2.1.1: „Step 1: The verification of conformance of tender documentation supplied according the Clause 4 of Procurement Documents. The submitted documents, forms and confirmations listed in Clause 4 of Procurement Document shall cover the information according the requirements presented in Annexes 1-3. If the required documentation are not submitted or not corresponding to the Contracting Authority’s requirements and Tenderer refuses or fails to amend the information up to the required level the tender will be declared inadmissible and rejected from the procurement procedure. The Contracting Authority will encourage the Tenderers to make proposals of optional upgraded solutions, equipment, services verification procedures and other issues for Phase 2 negotiations“.

vastavust Riigihanke hankedokumentatsioonile. 23.03.2018 protokoll nr 2-3/18/293 p 6.1 kohaselt tuvastati kontrolli käigus järgnev: „(p 6.1.1) Kõikide esitatud relvanäidiste komplekteeritus vastas minimaalsetele nõuetele hankedokumentatsiooni Lisa 1 punktides 4.2.1 ja 4.2.4; (p 6.1.2) Kõikide esitatud relvanäidiste tehnilised parameetrid vastasid minimaalsetele nõuetele hankedokumentatsiooni Lisa 2 Vorm III punktides 3.2.1.1, 3.2.1.2, 3.2.1.3, 3.2.1.4, 3.2.1.5, 3.2.1.6, 3.2.1.7, 3.2.1.8, 3.2.1.9, 3.2.1.10.1, 3.2.1.10.2, 3.2.1.10.3, 3.2.1.10.4, 3.2.1.10.5, 3.2.1.10.6, 3.2.1.11, 3.2.1.12, 3.2.1.13, 3.2.1.14, 3.2.2.1 ja 3.2.2.2“.

- 3.8. Rahandusministeerium märgib, et relvanäidiste vastavust miinimumnõuetele ei pidanud Hankija kontrollima HD lisa 2 vormi III alusel, vaid tuvastama, kas tootenäidised vastavad HD lisa 1 p 3 sätestatud miinimumnõuetele „MINIMAL REQUIREMENTS TO THE RIFLE SYSTEMS“.
- 3.9. Rahandusministeerium märgib, et HD lisa 1 p 3 sätestatud miinimumnõuded ei lõpe viimasena kontrollitud punktiga 3.2.2.2, vaid nõudeid on oluliselt rohkem. Relvanäidiste vastavust ei ole kontrollitud 23.03.2018 protokollist nähtuvalt järgmiste HD lisa 1 p 3 sätestatud nõuete osas: p 3.2.3.3 – 3.2.3.11; p 3.2.3.11.1 – 3.2.3.11.4; p 3.2.3.12 – 3.2.3.14; p 3.2.4; p 3.2.4.1 – 3.2.4.2; p 3.2.5.
- 3.10. Rahandusministeerium on seisukohal, et Hankija on Riigihankes pakkumuste vastvuse kontrollimisel eiranud RHS § 47 lg 1 nõudeid, kuid RHS § 47 lg 1 rikkumist on võimalik lõpetada kontrollides uuesti pakkujate Sig Sauer Inc., Lewis Machine & Tool Company ja Heckler & Koch GmbH pakkumuste vastavust Riigihanke tingimustele. Arvestades käesoleva ettekirjutuse p-des 3.2-3.3 märgitut, ei oleks POF pakkumust võimalik vastavaks tunnistada ja Hankija peaks selle pakkumuse osas vastu võtma samasisulise otsuse, siis ei ole täiendav POF-i pakkumuse vastavuse kontroll vajalik.
- 3.11. Hankijal tuleb Riigihankes RHS § 47 lg 1 alusel uuesti ja läbipaistvalt kontrollida kõikide asjaomaste pakkujate (Sig Sauer Inc., Lewis Machine & Tool Company ja Heckler & Koch GmbH) pakkumuste, sh tootenäidiste, vastavust Riigihankes tingimustele. Kontrollimise tulemus (Hankija sellekohane otsus) peab kontrollitavalt ja läbipaistvalt kajastama kontrollimise tulemust/järeldust selle kohta, kas pakkujad on esitanud pakkumuse vastavuse kontrollimiseks nõutud andmed ja dokumendid ning kas tootenäidised vastavad HD-s sätestatud kõikidele miinimumnõuetele.

4. Järelevamenetluse kokkuvõte

- 4.1. RHS § 208 lg 2 kohaselt võib Rahandusministeerium teha ettekirjutuse juhul, kui hankija rikub riigihanke menetluse käigus RHS-i ja rikkumist/rikkumisi on võimalik lõpetada.
- 4.2. Kuivõrd Riigihanke hankemenetlus on käesoleval hetkel pooleli, on Hankijal ettekirjutuse täitmise kaudu võimalik lõpetada järelevamenetluses tuvastatud RHS § 46 lg 2 ja RHS § 47 lg 1 rikkumised, misjärel on Hankijal võimalik hankemenetlust jätkata.
- 4.3. Ettekirjutuse täitmiseks tuleb Hankijal Riigihankes:
 - 4.3.1 Lõpetada RHS § 46 lg 2 rikkumine ja kontrollida uuesti, läbipaistvalt ning kontrollitavalt 30.01.2018 esitatud pakkumuste vastavust HD p 4 sätestatud

pakkumuse struktuurile ja dokumentide loetelule. Hankijal tuleb edastada pakkumuste avamise protokoll koopia kõikidele (Riigihankes pakkumuse esitanud) pakkujatele tagantjärele viivitamata, kuid mitte hiljem kui kolme tööpäeva jooksul protokoll koostamisest.

- 4.3.2 Lõpetada RHS § 47 lg 1 rikkumine ja kontrollida uuesti, läbipaistvalt ning kontrollitavalt asjaomaste pakkujate (Sig Sauer Inc., Lewis Machine & Tool Company ja Heckler & Koch GmbH) pakkumuste ja tootenäidiste vastavust Riigihanke tingimustele. Kontrollimise tulemused ja järelduse peab Hankija kajastama vastavasisulisel otsuses. Otsusest peab nähtuma, kas pakkumused (sh tootenäidised) vastavad ammendavalt HD p 5.1 (Faas 1) alap 5.1.1 – 5.1.4 (Step 1 – Step 4) viidatud nõuetele.

Käesoleva ettekirjutuse Hankijale teatavaks tegemisega lõpeb järelevalvemenetlus väljakuulutamise läbirääkimistega hankemenetlusega riigihanke nr 180426 „5.56 mm ja 7,62 mm automaattulirelvade hankimine“ üle RHS § 205 lg 4 p 2 alusel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Estella Põllu
Osakonnajuhataja asetäitja

Madli Juhani 6113931
Madli.Juhani@fin.ee

Lisaaddressaadid:
Heckler & Koch GmbH
Lewis Machine & Tool Company
SIG SAUER Inc
Patriot Ordnance Factory, Inc
Einart Kimm